

UCHWAŁA NR XXIV.82.K.2022

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 18 października 2022 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XXXI/262/22 Rady Gminy Rymań z dnia 29 września 2022 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§1. Stwierdza się nieważność § 1 uchwały Nr XXXI/262/22 Rady Gminy Rymań z dnia 29 września 2022 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Badana przez Kolegium Izby uchwała Nr XXXI/262/22 Rady Gminy Rymań z dnia 29 września 2022 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 30 września 2022 r., a jej podjęcie nastąpiło na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297 ze zm.).

Regulowana przez badaną uchwałę materia dotyczy spraw określonych w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uznało się za organ właściwy do zbadania przedmiotowej uchwały zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisem art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z uwagi na zróżnicowanie w § 1 uchwały maksymalnych stawek opłat w zależności od pojemności pojemnika lub worka podczas gdy z upoważniającego przepisu ustawy wynika, że rada gminy może stosować zróżnicowane stawki

w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały, o czym powiadomiono Przewodniczącą Rady Gminy Rymań pismem z dnia 10 października 2022 r. (znak: 420.31.2022). W treści pisma wskazano również, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 18 października 2022 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 18 października br. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

W ocenie Kolegium uchwała Nr XXXI/262/22 Rady Gminy Rymań z dnia 29 września 2022 r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych została podjęta z istotnym naruszeniem przepisów art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), co implikuje stwierdzenie jej nieważności w części wskazanej w sentencji niniejszej uchwały.

Na wstępie Kolegium wskazuje, że zgodnie z zasadą praworządności wynikającą z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Działanie na podstawie i w granicach prawa to działanie organu, który na podstawie przepisu prawa jest właściwy, i którego działanie oparte jest na przepisie prawa, który daje umocowanie do jego podjęcia.

Na mocy §1 badanej uchwały organ stanowiący Gminy Rymań ustalił górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, w następujących wysokościach:

1) za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny:

a) za pojemnik lub worek o pojemności 120 l – 35,00 zł brutto,

b) za pojemnik o pojemności 240 l – 70,00 zł brutto,

c) za pojemnik o pojemności 1100 l – 240,00 zł brutto;

2) za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, które nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny:

a) za pojemnik lub worek o pojemności 120 l – 70,00 zł brutto,

b) za pojemnik o pojemności 240 l – 140,00 zł brutto,

c) za pojemnik o pojemności 1100 l – 480,00 zł brutto.

Zgodnie z art. 6 ust. 4a cyt. ustawy rada gminy, określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odpowiednio odległości od miejsca przetwarzania odpadów komunalnych, stacji zlewnej, a także właściwości nieczystości ciekłych. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje tym samym dopuszczalne kryteria różnicowania wysokości górnych

stawek przedmiotowych opłat. Rada Gminy Rymań w §1 uchwały dokonała zróżnicowania stawek opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na podstawie kryterium nieprzewidzianego w ww. przepisie art. 6 ust. 4a ustawy, tj. pojemności pojemnika (lub worka) W ocenie Kolegium powyższe stanowiło o naruszeniu przepisu stwarzającego kompetencję prawotwórczą, co determinuje ocenę istotnego naruszenia prawa.

Zdaniem Kolegium górna stawka opłaty powinna być jednakowa dla wszystkich odpadów segregowanych i jednakowa dla wszystkich odpadów nie zbieranych w sposób selektywny. Dokonując przeliczenia ustalonych stawek maksymalnych na jeden litr powstałych odpadów wskazać należy, że Rada Gminy Rymań określiła w § 1 pkt 1 dwie stawki w kwotach 0,2916 zł (lit. a-b) za litr i 0,2181 zł za litr (lit c), natomiast w pkt 2 występują dwie stawki w wysokości 0,5833 zł za litr (lit. a-b) i 0,4363 zł za litr (lit. c). Z niniejszego wyliczenia jednoznacznie wynika, że Rada Gminy Rymań uzależniła wysokość górnej stawki ww. opłat od pojemności pojemnika (lub worka), a tym samym - im większa pojemność pojemnika tym mniejsza wysokość górnej stawki opłat.

W kwestii przesłanek określonych w art. 6 ust. 4a ustawy wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 17 czerwca 2021 r. sygn. I Sa/Ke 117/21 stwierdzając, że: „Wymaga podkreślenia, że ustawodawca w art. 6 ust. 4a u.c.i.p. wskazał na trzy przesłanki (gęstość zaludnienia na danym obszarze gminy, odległości od miejsca przetwarzania odpadów oraz właściwości nieczystości ciekłych), według których rada gminy może dokonać zróżnicowania górnych stawek opłat, nie przewidując w tym względzie szerszej delegacji. Przesłanki te nie obejmują wielkości pojemnika na odpady komunalne. Skoro w niniejszej sprawie dokonano zróżnicowania górnych stawek opłat przy zastosowaniu kryteriów pozaustawowych oznacza to, że w tym względzie omawiana uchwała podjęta została z przekroczeniem delegacji ustawowej, co stanowi o kwalifikowanym naruszeniu prawa”. Tożsame stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 25 listopada 2021 r. sygn. I SA/Ke 392/21.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano certyfikatem kwalifikowanym)*